

Utbildningsnämnden

Motion till KF Danderyd angående obligatorisk grundläggande samhällsorientering för nyanlända och asylsökande skolelever m.m.

Ärendet

Sverigedemokraterna i Danderyd har ställt en motion i fullmäktige om obligatorisk samhällsorientering för nyanlända och asylsökande elever. Utbildningsnämnden har ombetts yttra sig i ärendet senast 2016-09-13.

Utbildnings- och kulturkontorets förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner Utbildnings- och kulturkontorets yttrande i ärendet.

Bakgrund

Frågor kring mottagande av nyanlända har förvisso berört samhället väsentligt under det senaste året, men olika samhällsinstanser inom utbildningsområdet har betydligt längre än så med stort engagemang fokuserat mottagandeprocessen och dessa barn och ungdomars skolgång. Så kan nämnas utan inbördes ordning ett antal viktiga ansatser:

- Stockholms län har via KSL sedan 2010 samordnat och utvecklat mottagandeprocessen kring ensamkommande barn.
- Vilken information som nyanlända föräldrar och elever behöver för att förstå det svenska skolsystemet och samhället har belysts av Skolverket.
- Stödmaterial har utarbetats av Skolverket sedan tidigare om hur skolan bäst främjar nyanlända elevers lärande. Verket har nyligen reviderat de allmänna råden för mottagande av nyanlända elever mot bakgrund av ny lagstiftning.
- Skolinspektionen har granskat utbildningen för nyanlända elever.
- SKL har engagerat sig i nyanlända elevers utbildning.

Som ett led i att uppdatera kommunens skolor i mottagandet av nyanlända har Utbildningsnämnden nyligen beslutat om reviderade riktlinjer härför. Dessa bygger på den grund som statsmakterna i form av riksdag, regering och myndigheter stakat ut för skolväsendet i Sverige.

Som det ofta framkommer i dylika dokument kring hantering av frågor kring nyanlända, utgör dessa en mycket heterogen grupp, vilket leder till

insikten om att ett förhållningssätt inte låter sig appliceras på alla, som om alla skulle ha samma behov. De nyanlända eleverna har gemensamt att de inte har svenska som modersmål, att de inte behärskar det svenska språket samt anländer nära skolstart eller under sin skoltid. Man kan kanske i debatten ledas till slutsatsen att nyanlända nästan alltid kommer från krigshärjade eller på annat sätt drabbade områden. Emellertid är exempelvis den största modersmålsgruppen i Danderyd de engelskspråkiga.

Sverigedemokraternas motion

- Motionen berör begreppet nyanlända, vilka i Skollagen och i verkligheten har sin utgångspunkt i individer som varit bosatta utomlands, oavsett var i världen, men nu är bosatta i Sverige. Det betyder att gruppen är mycket heterogen, och för Danderyds del omfattar en del EU-medborgare. Utifrån detta är det svårt att se hur man ska kunna gå vidare och diskutera de åtgärder som motionären föreslår generellt för alla nyanlända.
- Vårdnadshavaren får vid det första mötet med Enheten för flerspråkighet på Kevingskolan information om det svenska skolsystemet. I mötet med skolan får eleven kunskaper om det svenska samhället och skolsystemet.
- Formellt finns inget som hindrar en skola från att i samförstånd med vårdnadshavaren utöka timplanen med befintliga eller konstruerade ämnen. Däremot föreligger inte möjligheten att villkora placering i ordinarie klass med ett godkänt kunskapsprov, bl a för att skollagen kräver att eleven senast inom en månad ska ha erhållit en klassplacering i förekommande fall parallellt med plats i förberedelseklass.
- Samhällsorientering ingår redan i språkinstruktionen.
- Särskild förberedelsekola för nyanlända tillåter inte lagen, och kan framför allt inte anses gagna etableringen av nyanlända i samhället.
- Det finns inte lagrum för att förelägga vårdnadshavare skolgång som villkor för barnets skolgång.

Av ovanstående invändningar kommer, att det inte kan vara aktuellt att ta upp en samverkan med närliggande kommuner i frågan, och inte heller att bedriva undervisning i icke-skollokaler tills ett godkänt resultat på prov i konstruerat ämne uppnåtts. Riktlinjer för innehållet i ett sådant ämne faller därmed.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige bör avvisa de förslag som väcks i motionen.

Birgitta Jacobsson
Förvaltningschef

Björn Johnson
Controller elevstöd

DANDERYDS KOMMUN
Utbildnings- och kulturkontoret
Björn Johnson

Tjänsteutlåtande
2016-08-26
Dnr: UN 2016/0428

3(3)

Bilaga: Motion 2016-06-13 Dnr KS2016/0270

Exp: Kommunstyrelsen